

...90-і РОКОВИНИ ГОЛОДОМОРУ

– геноциду українського народу...

День пам'яті жертв цієї трагедії – кожна четверта субота листопада. Цього дня українці в усьому світі згадують жертв Голодоморів – одного з найстрашніших злочинів проти людства 1932 – 1933 років, масових штучних голодів 1921 – 1923 та 1946 – 1947 років.

Пам'ять мільйонів невинних та замордованих співвітчизників вшанували і в Ужгороді.

Згадати українців, які загинули страшною смертю від голоду, з колосками пшениці та лампадками до пам'ятника жертвам Голодоморів прийшли керівники Закарпаття та Ужгорода, представники правоохоронних структур, військові, священнослужителі, громадськість.

Безвинних жертв вшанували під час загальнонаціональної хвилини мовчання. Заслужений академічний Закарпатський народний хор виконав духовні композиції, священнослужителі різних конфесій провели екуменічну молитву.

...Пшениця – борошно – хліб. Три слова, у які ми вкладаємо набагато більше сенсу, адже знаємо про страшні дати, коли ці три речі були вкрай важливими, щоб наші предки могли вижити. Бо помирили вони не від старості, а від голоду. Передував цьому й сумнозвісний закон «про п'ять колосків», який став передвісником Голодомору в Україні. Він передбачав за розкрадання колгоспного майна (а таким вважалися навіть кілька колосків, які перезимували під снігом на полі) розстріл на місці та конфіскацію майна. За наявності пом'якшувальних обставин покарання – 10 років ув'язнення в таборах. Амністія заборонялася.

У 1932 – 1933 роках керівництво радянського союзу, маючи намір знищити українців, офіційно заперечувало факт масової смертності в Україні від голоду та відмовилося від благодійної допомоги, що її пропонували країни світу. В срср десятиліттями тривала заборона на пам'ять про жертв Голодомору.

Тільки з відновленням незалежності український народ зміг заговорити про Голодомор як у державі, так і за її межами. Нині ми знову згадуємо невинних жертв сталінського геноциду, уже в умовах повномасштабної війни росії проти України, яка теж супроводжується геноцидом проти нас – українців.

Пам'ятними та тематичними заходами вшанували пам'ять загиблих жертв Голодомору 1932 – 1933 років школярі всіх закладів освіти міста.

Зокрема, в Ужгородському ліцеї «Лідер» провели урок пам'яті «З присвятою замордованим голодом...», урок-реквієм «Голгофа голодної смерті», «Запали свічку...», організували виставку літератури та джерел у медіатеці «Біль в 5-ти колосках», перегляд кінофільму «Хлібна гільйотина».

Виставку інформаційно-довідкової літератури, яка висвітлює трагічні сторінки Голодомору, провели й в Ужгородському ліцеї № 15. Тут також організували загальношкільну акцію «Вічна пам'ять замореним голодом: запали свічку пам'яті», провели уроки пам'яті.

«СТВОРЮЄМО РІЗНЕ, ССТВОРЮЄМО СВОЄ!»

– конференція-презентація «Зроблено в Ужгороді» відбулася у «Совиному гнізді»

Присвятили її розвитку локального підприємства у нашому місті. Учасники обговорювали стратегію комунікації локальних виробників обласного центру Закарпаття. Близько два десятки місцевих виробників представили свою продукцію, її онлайн-каталоги та виробництво. Модерували захід спікери начальник управління економічного розвитку міста Василь Цап та проєктна менеджерка ГО Internews Ukraine Юлія Винниченко.

Заступник міського голови Іван Завидняк підкреслив, наскільки важливо підтримувати локальний бізнес, особливо зараз, а також давати майданчик для створення нових проєктів у нашій громаді, що, зокрема, й намагається втілювати управління економічного розвитку міста на прикладі цієї ж конференції-презентації «Зроблено в Ужгороді», подякував за це колегам. До речі, незабаром у межах міжнародної програми

«EU4Business» для підприємців Ужгорода проведуть додаткову PR-компанію, яка допоможе нашим підприємцям ще раз нагадати про себе, а комусь і заявити про свій бренд вперше. Відвідав захід і в.о. міського голови, заступник міського голови Вадим Борець.

Результати конференції, яка відбулася за підтримки Управління економічного розвитку міста Ужгородської міської ради, будуть згодом доступні на сайті Ужгородської міської ради.

Захід проходить у межах програми міжнародної співпраці «EU4Business: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП», яку ініціювали Європейський Союз та уряд Німеччини, й став можливим за рахунок додаткового фінансування уряду Німеччини.

Програма спрямована на підтримку економічної стійкості, відновлення та зростання України, створення кращих умов для розвитку українських малих і середніх підприємств (МСП), а також підтримку інновацій та експорту. Детальніше: www.eu4business.org.ua.

Стратегічний виконавець програми – німецька федеральна компанія Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Локальний партнер з виконання – ГО «Інтерньюз-Україна».

На 66-му році життя помер депутат Закарпатської обласної ради VIII скликання, перший заступник голови Закарпатської обласної ради VII скликання, заступник голови Товариства угорської культури Закарпаття (КМКС) Йосип Борто.

Міський голова Богдан Андрійов, депутати Ужгородської міської ради висловлюють щирі співчуття рідним та близьким Йосипа Йосиповича у зв'язку з непоправною втратою.

Добрий спомин про Йосипа Борто назавжди залишиться у пам'яті усіх, хто знав його та шанував...

ФОТОФАКТ

Заступники міського голови Іван Завидняк та Євген Плавайко, начальниця управління освіти міськради Наталія Баранюк цього тижня побували у чотирьох навчальних закладах Ужгорода – ліцеях №8 та 12, а також початкових школах «Веселка» та «Ялинка».

Поспілкувалися із керівниками закладів, оглянули, зокрема, як зробили ремонт системи опалення у ліцеї №12 – це питання було критично важливим вирішити. Ішлося також про те, що потрібно доукомплектувати окрему автономну котельню для цього закладу, над цим працюватимуть.

У ліцеї №8 подивилися, у якому стані укриття для учнів та педагогів, – тут зробили ремонти у двох приміщеннях. Також із керівником навчального закладу обговорили плани придбання ще до кінця цього року гумового покриття в одне з укриттів для більш комфортного перебування учнів.

В УПШ «Веселка» та УПШ «Ялинка» заплановані наступного року капітальні ремонти покрівель – саме це й було предметом для спілкування із педагогами.

Як зазначають в управлінні освіти, це лише невелика частина робіт, що у планах реалізувати вже ближчим часом. Однак одним із пріоритетів і надалі є завершення облаштувань укриттів у комунальних навчальних закладах міста.

УЖГОРОД ДОЛУЧИВСЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ЗАБІГУ «ACTING FOR SURVIVORS»

Підхопили естафету чимало міст у багатьох країнах

Метою заходу, який відбувся минулої неділі, стало привернення уваги до злочинів, які продовжують чинити російські військові. Це – солідарний прояв небайдужості до всіх, хто пережив чи переживає травматичний досвід, пов'язаний з військовими діями в Україні.

Також це спосіб донесення інформації про способи допомоги постраж-

далим – наявні соціальні та спеціалізовані сервіси в Ужгороді:

Uzhhorod Dennyi Tsentр Денний центр соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі – 0 67 557 44 53;

Ужгородський міський центр соціальних служб – 050 055 3004;

Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги – 096 312 93 13, 099 423 58 38, 093 167 78 28, 096 312 86 89.

Забіг стартував в Ірпені, підхопили естафету

понад чотири десятки міст, серед яких й обласний центр Закарпаття, продовжиться акція у Словаччині, США та інших країнах, де живуть українці.

В Ужгороді учасники, серед яких і міський голова Богдан Андрійів, представники департаменту соціальної політики міськради, Ужгородського міського центру соціальних служб, Служби у справах дітей, денного центру соціально-психологічної допомоги, мобільної бригади соціально-психологічної допомоги для постраждалих від домашнього насильства,

стартували на набережній Незалежності, пробігли дистанцію 2 кілометри, діти – 300 метрів.

Захід відбувся у межах Міжнародної акції «16 днів активізму проти насильства», організований департаментом соціальної політики Ужгородської міської ради, Ужгородським міським центром соціальних служб за ініціативи Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та евроатлантичної інтеграції, за підтримки ООН та ГО «UA Experts» у партнерстві з UNFPA, Фондом ООН у галузі народонаселення.

НА СЕСІЇ ПЕРЕЙМЕНУВАЛИ ЩЕ 10 УЖГОРОДСЬКИХ ВУЛИЦЬ

Депутати Ужгородської міської ради під час засідання сесії, що відбулося 23 листопада, проголосували за перейменування 10 вулиць міста:

частину вулиці Олександра Можайського (від перехрестя з вулицею Минайською до перехрестя з вулицею 8-го Березня) – на вулицю Ігоря Сікорського (видатний авіаконструктор українського походження, розробник перших у світі вертольотів); частину вулиці Олександра Можайського (від перехрестя з вулицею Минайською до залізничної колії) – на вулицю Василя Дрогомирецького (старший лейтенант поліції Закарпаття, боєць КОРДу, загинув, захищаючи Україну від російських загарбників); вулицю Олександра Грибоєдова – на вулицю Миколи Амосова (вчений, кардіохірург, науковець у галузі медицини та біокібернетики, громадський діяч); вулицю Антона Чехова – на вулицю Дмитра Крем'яна (поет, публіцист, есеїст, перекладач, заслужений діяч мистецтв України, лауреат Шевченківської премії); вулицю Івана Мічуріна – на вулицю Володимира Пін-

ковського (відомий футболіст та тренер, чемпіон України, входив до складу юнацьких збірних команд СРСР та УРСР, увійшов до символічної збірної Закарпаття із футболу усіх часів); вулицю Юрія Нікітіна – на вулицю Фруктову;

з індивідуальною житловою забудовою) – на вулицю Олександра Вагерича (заслужений лікар України, жив на вулиці Михайла Лермонтова).

Також на розгляд сесії Ужгородської міської ради внесли 21 проєкт рішень із доповненнями, що стосуються земельних

ділянок в натурі (на місцевості).

Крім того, за результатами сесії підтримали окремі рішення: – «Про укладання Договору суперфіцію земельної ділянки по вул. Загорській, 51» з метою отримання дозвільних документів для будівництва дошкільного

реконструкції громадського будинку стадіону «Автомобіліст» під спортивно-оздоровчий комплекс для потреб ВПО;

– «Про укладання Договору суперфіцію земельної ділянки по просп. Свободи, 59» з метою отримання дозвільних документів для будівництва мінікотельні закладу дошкільної освіти № 26;

– «Про укладання Договору суперфіцію земельної ділянки по вул. Возз'єднання» з метою отримання дозвільних документів для будівництва об'єкту «Нове будівництво ТП-10/04 кВт потужністю 250 Вт по вул. Возз'єднання м. Ужгород»;

– «Про укладання Договору суперфіцію земельної ділянки по вул. Запорізькій» з метою отримання дозвільних документів на період будівництва каналізаційної насосної станції.

Також на сесії затвердили проєкт землеустрою щодо встановлення меж території Ужгородської міської територіальної громади Ужгородського району Закарпатської області загальною площею 3975,2 га.

Депутати підтримали і 3 проєкти рішень про приватизацію земельних ділянок шляхом викупу, що в свою чергу поповнить міський бюджет на 1 млн грн. Заяви МПП «Олеся» та СМП «Вояж» зняли з розгляду сесії на довідчення.

вулицю Михайла Салтикова-Щедрина – на вулицю Щедру;

вулицю Поліни Осипенко – на вулицю Вишневу;

вулицю Кіндрата Рилєєва – на вулицю Степана Дьолога (міський голова із 1970 по 1980 роки, Почесний громадянин Ужгорода, жив на цій вулиці); частину вулиці Михайла Лермонтова (частина вулиці

питань. Про це інформує відділ землекористування міськради.

За результатами сесії ухвалені рішення про надання юридичним та фізичним особам дозволів на розробку проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, а також їх затверджені.

Крім того, депутати надали згоди на складання та затвердження технічної документації щодо встановлення меж зе-

навчального закладу на 250 місць;

– «Про укладання Договору суперфіцію земельної ділянки по вул. Загорській, 6/н» з метою отримання дозвільних документів для будівництва автотранспортної бази;

– «Про укладання Договору суперфіцію земельної ділянки по вул. Капушанській, 116» з метою отримання дозвільних документів для проведення

Чемпіонат України з дзюдо серед молодших юнаків та дівчат до 15 років, а також відкритий всеукраїнський турнір «Кубок Закарпаття» серед юнаків та дівчат (IV ранг) відбувся у спорткомплексі «Зінедін». У дводенних спортивних змаганнях взяли участь понад 700 учасників з усіх регіонів України, крім тимчасово окупованих.

ПОНАД 700 УЧАСНИКІВ З УСІХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ взяли участь у масштабних змаганнях зі дзюдо

Турнір «Кубок Закарпаття» заснували в Ужгороді понад 20 років тому, інформує Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради. Змагання завжди збирали велику кількість спортсменів не тільки з України, але й з-за кордону. Започаткували його один із колишніх керівників Федерації дзюдо Закарпаття Василь Ігнатко і тренер із дзюдо Віктор Калінін. Цьогорічні змагання – продовження традиції виховання нових поколінь дзюдоїстів.

На офіційному відкритті чемпіонату та «Кубку Закарпаття» учасників, тренерів, уболівальників привітали міський голова Богдан Андрійов, заступник міського голови Євген Плавайко, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернубук, віце-президент Федерації дзюдо України Сергій Колесніченко, президент Федерації дзюдо в Закарпатській області Валерій Пересоляк, командир підрозділу «Карпатська Січ» Тарас Деяк, президент Федерації дзюдо Ужгорода Валерій Подлесний, віце-президент Федерації дзюдо Ужгорода, старший тренер Дмитро Смагін, директор ЗОДЮСШ Степан Молнар.

За допомоги в організації змагань управління у справах культури, молоді та спорту міськради дякує, зокрема, тренерському складу міської федерації – Віктору Камінському, Віктору Калініну, Ростиславу Балашову, Олександрові Чернікову та Владиславу Діброві.

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міськрада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кваліфікованими кадрами на вільні робочі місця:

- оператор товарний – заробітна плата 20000 гривень – Прийом нафтопродуктів; Відпуск нафтопродуктів; Вимірювання кількості, густини та температури нафтопродуктів у резервуарах та цистернах Відбирання проб нафтопродуктів Зважування автоцистерн, тари. Оперативне реагування на різного роду події;
- електрик дільниці – заробітна плата 16000,00 гривень – Ремонт та обслуговування електроустаткування, монтаж, знаття показників лічильників.
- вихователь закладу дошкільної освіти – заробітна плата 7522,68 гривень – Вихователь ГПД. Планує, організовує та здійснює виховання учнів. Проводить повсякденну роботу, яка забезпечує створення умов для соціально-психологічної реабілітації учнів, їх соціальної та трудової адаптації. Використовує різноманітні прийоми, методичні засоби виховання та навчання школярів
- адміністратор – заробітна плата 12000,00 гривень – організація роботи рецепції обслуговування та ведення, турбота про пацієнтів клініки консультування пацієнтів по послугам, які надає клініка прийом телефонних дзвінків, запис на консультації та процедури пацієнтів, запис пацієнтів у клініку по заявкам з сайту та соц. мереж (створення у пацієнтів цінності обслуговування саме у лікарів клініки)обробка електронної пошти, робота с документами робота з касовим апаратом, ведення звітності виконання доручень керівника
- асистент вихователя закладу дошкільної освіти – заробітна плата 9403,35 гривень – Допомогає в організації навчально-виховного процесу в групі з інклюзивним навчанням; надає допомогу вихованцям в організації робочого місяця; проводить спостереження за дитиною з метою вивчення її індивідуальних особливостей, здібностей, інтересів та потреб;
- помічник керівника підприємства (установи, організації) – заробітна плата 17000,00 гривень – Працювати помічником керівника зі обов'язковим знання німецької мови. Контроль виконання задач іншими співробітниками. Вміння швидко знаходити потрібну інформацію в пошукових системах, аналізувати та коротко формулювати суть; забезпечення життєдіяльності офісу, реєстрація вхідної та вихідної кореспонденції.
- касир квитковий – заробітна плата 10000,00 гривень. Виконання розпоряджень керівництва, продаж квитків, надання основних і додаткових послуг пасажиром. Дотримання правил ВТР. Режим роботи: 2 дні робочі – 2 дні вихідні.
- пекар – заробітна плата від 7000,00 гривень – Знати технологічний процес виробництва хлібобулочних і кондитерських виробів; параметри температурного та парового режимів випікання; рецептуру отримання різних видів тіста; методи визначення готовності тіста до випікання, якість сировини, напівфабрикатів і готової продукції; стандарти і технічні умови на всі сорти хлібобулочних виробів.
- клеїльник (швацьке виробництво) – заробітна плата від 12000 гривень – Веде процес клеєння жіночих виробів на термопресі. Контролює подачу термоклею.

За детальнішою інформацією звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського обласного центру зайнятості: м.Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактні телефони: +380508005590, +380442449486.

АЛГОРИТМ ДІЙ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Семінар-практикум «Алгоритм організації інклюзивного освітнього процесу у закладах дошкільної освіти» відбувся на базі Ужгородської початкової школи «Престиж», інформує управління освіти Ужгородської міської ради.

складали в Ужгороді на семінарі

близькими освітніми потребами.

Під час семінару-практикуму ознайомилися й із елементами гімнастики Цигун у середній інклюзивній групі, яка поєднує плавні рухи з дихальними вправами. Елементи медитації з вихованцями продемонструвала фізінструктор «Престижу» Оксана Чистякова, до дихальних вправ та гімнастики долучилися учасники семінару.

У заході взяли участь заступник начальника управління освіти Ужгородської міськради Марина Пуківська, методист центру з питань методичного

учасники, зокрема, обговорили роботу команди психолого-педагогічного супроводу та інформативність висновку Інклюзивно-ресурсного центру, розглянули питання нормативно-правових аспектів організації інклюзивного освітнього процесу у закладах дошкільної освіти. Також склали алгоритм дій щодо організації інклюзивного навчання та індивідуальну програму розвитку дитини з осо-

забезпечення діяльності закладів освіти Оксана Павлючок-Гогерчак, директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр № 1» Ірина Кремінська, керівники закладів дошкільної освіти, методисти та відповідальні за організацію інклюзивного навчання.

ЗА МЕЖАМИ ОБМЕЖЕНЬ:

Міжнародний день осіб з інвалідністю як крок до інклюзивного світу

3 грудня світ відзначає Міжнародний день осіб з інвалідністю. Ця дата нагадує про необхідність підтримки та захисту прав людей з інвалідністю, а також про те, як важливо розвивати суспільство, в якому кожна людина має рівні можливості та доступ до усіх сфер життя.

Україна зобов'язалася забезпечувати та захищати права осіб з інвалідністю, і ця місія знаходить своє втілення в Стратегії про права осіб з інвалідністю на період 2017 – 2023 років під назвою «Права людини: реальність для всіх» та Національному плані дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року.

Впровадження такої Стратегії та Національного плану – це важливий крок на шляху до створення інклюзивного суспільства, де особи з інвалідністю можуть офіційно працювати і жити повноцінним життям.

Стратегія визначає ключові напрямки дій, спрямованих на поліпшення якості життя осіб з інвалідністю на національному рівні, щоб зробити їхні права більш доступними та ефективно захищеними. Вона орієнтована на різні аспекти життя, включаючи освіту, зайнятість, охорону здоров'я, соціальний захист, доступність до інфраструктури та багато інших сфер.

Національний план визначає конкретні заходи, необхідні для виконання зобов'язань перед цією важливою міжнародною конвенцією. Цей план враховує потреби осіб з інвалідністю та передбачає механізми моніторингу та звітування про прогрес.

Реалізація Стратегії та Національного плану дій не є завданнями, що вирішуються легко. Проте ці документи демонструють зобов'язання України перед цією важливою групою населення та наголошують на необхідності робити кроки для створення інклюзивного та рівного суспільства для всіх.

За матеріалами Управління інспекційної діяльності у Закарпатській області Західного міжрегіонального управління Держпраці

51 студент із 16 регіонів України на початку цього тижня зустрілися з міським головою Богданом Андріївим, його заступником Євгеном Плавайком, начальницею управління сім'ї, молоді та спорту Аллою Чернубук, депутатами міської ради Арсеном Мелкумяном й Володимиром Білонкою.

СТУДЕНТИ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ ЛІДЕРСТВА ЗАВІТАЛИ ДО УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКРАДИ,

аби дізнатися більше про місцеве самоврядування

У Львівці мали можливість поставити запитання міському голові стосовно його робочого графіку, діяльності, повноважень та загалом роботи в громаді. А також цікавилися в інших представників влади, як функціонує місцевий орган на при-

кладі комісій, управління чи депутатського корпусу, яким чином міськрада комунікує з молоддю та наскільки підтримує її ініціативи й досягнення. Ця зустріч – одна з форм підготовки до форуму державотворців «Софія Київська», який прохо-

дить у Києві. Це тижнева подія, під час якої студенти Української академії лідерства спілкуються з державними лідерами національного та місцевого рівня. Молодь бачить, як функціонує держава зсередини, руйнує бар'єри, розвиває вміння ставити об'єктивні й незручні запитання та критично

ДЛЯ ПОПОВНЕННЯ ФОНДІВ УЖГОРОДСЬКОЇ ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ

за кошти міського бюджету придбали художню українську та зарубіжну літературу, книги для дітей, енциклопедії для найменших читачів

Понад чотири сотні книг на 95 000 гривень придбали за кошти міського бюджету для поповнення фондів КЗ «Ужгородська публічна бібліотека». Про це інформує Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

Кошти виділили за «Програмою розвитку української мови в усіх сферах суспільного життя Ужгородської міської територіальної громади на 2023 – 2025 роки».

Придбали, зокрема, сучасну художню українську та зарубіжну літературу, книги для дітей, енциклопедії для найменших читачів, українську та зарубіжну класику, яку вивчають за шкільною програмою, книги психологічного спрямування, багато літератури для саморозвитку, а також галузевої та науково-популярної.

Наразі всі книги опрацьовують та заносять в електронний каталог за адресою <https://lib.itc.gov.ua/>, де кожен охочий може переглянути надходження у будь-якій бібліотеці КЗ «Ужгородська публічна бібліотека».

мислити. А також чіткіше розуміє, як можна долучитися до активного творення України.

Українська академія лідерства вже в грудні знову зустріне із представниками Ужгородської міськради, щоб продовжити знайомство з тими, хто працює в громаді, щодня стикається з різними питаннями, які турбують місцевих жителів та намагається їх вирішувати.

Дві мистецькі події, які мали благодійну мету, відбулися 26 листопада в Ужгороді. Зібрані під час виступів кошти передадуть Руху підтримки закарпатських військових для допомоги нашим захисникам.

До 100-річчя Іштвана Мартона Заслужений академічний Закарпатський народний хор під керівництвом заслуженої працівниці культури України Наталії Петій-Потапчук виступив у римсько-католицькому соборі Святого Георгія із «Месою» видатного українського композитора.

МУЗИКАНТИ ПІДТРИМУЮТЬ ВІЙСЬКОВИХ ВИСТУПАМИ

А академічний естрадно-духовий оркестр Закарпатської обласної філармонії колектив під керівництвом народного артиста України Володимира Співака до 18-річчя з дня заснування на творчому вечорі потішив своїх прихильників високою класикою та найкращими хітами рок- та поп-музики, авторською музикою та джазовими композиціями.

Щорічна Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства» в Ужгороді розпочалася вуличним заходом «Заради життя без насильства».

Основна мета цьогорічної кампанії, яка триватиме від 25 листопада до 10 грудня – привернути увагу громадськості до проблеми насильства, яка в період збройної агресії росії проти України особливо загострилася.

На площі Театральній представники низки громадських організацій та державних установ розгорнули намети, у яких роздавали презентаційні матеріали, розповідали про свою роботу. З ужгородцями та гостями міста спілкувалися фахівці профільних обласних та міських структур соціального спрямування, представники громадських організацій «Неемія», «Вона хаб», «Вільна», ГО «Веста», Денний центр «Право на здоров'я», управління патрульної поліції та інші. Долучилися до акції й Департамент

соціальної політики Ужгородської міської ради і Ужгородський міський центр соціальних служб.

На заході можна було поспілкуватися та проконсультуватися на тему запобігання насильству й можливостей захисту від нього, пройти тренінг «Підвищення економічної спроможності жінки як фактор зниження ризику домашнього насильства», взяти участь у тестуванні, отримати подарунки й інформаційні матеріали.

Експозиція плакатів організації «Sema Ukraine» розповідала про долю

жінок, що незаконно утримуються у тюрмах на окупованих територіях нашої країни. Окрему локацію створили для розваг дітей, також відвідувачів пригощали чаєм.

Акція триватиме впродовж 16 днів у вигляді заходів і в освітніх закладах міста. Це будуть перегляди відеофільмів та соціальних роликів, години спілкування на теми «Насильство поруч: як його уникнути», «Булінг – мовчати не треба», уроки-лекції «Як не стати жертвою кібербулінгу».

ФОТОФАКТ

**ДО УВАГИ
ВЛАСНИКІВ
САМОВІЛЬНО ВСТАНОВЛЕНИХ
ОБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЇ РЕКЛАМИ
НА ТЕРИТОРІЇ УЖГОРОДА!**

Департамент міської інфраструктури повідомляє, що пунктом 1 рішення виконкому 22.11.2023 року № 620 «Про демонтаж об'єктів зовнішньої реклами» визнано такими, що підлягають демонтажу об'єкти зовнішньої реклами, що розміщуються на території міста без належним чином оформленої дозвільної документації:

- Рекламний брендмауер на фасаді будинку на вул. Швабській, 75 – 1 од.;
- Рекламний брендмауер на фасаді будівлі на просп. Свободи, 52 (оренда або продаж) – 1 од.;
- Рекламний банер на паркані на вул. Возз'єднання (Епіцентр) – 1 од.;
- Рекламну конструкцію на вул. Карпатської України (неподалік автомийки «Форсаж» (Камінін) – 1 од.;
- Рекламний банер на огорожі на вул. Карпатської України (навпроти видавництва «Закарпаття») (Нержавійка) – 1 од.;
- Виносні рекламні конструкції на вул. Августина Волошина, 2а (кіберарена, eva toys, OM_mens_boutique та ін.) – 4 од.;
- Рекламні банери на вікнах у провулку «Малий Уж» на вул. Олександра Фединця – пл. Корятовича (Усе для свят, party shop) – 2 од.;
- Рекламні вказівники на фасаді будівлі у провулку «Малий Уж» на вул. Олександра Фединця – пл. Корятовича (ОП поліграфія, ginkgo, ювелірна майстерня, яскраво) – 5 од.;
- Рекламні банери на фасаді будівлі у провулку «Малий Уж» по вул. Олександра Фединця (Mom_style_ua, все для шиття та рукоділля) – 2 од.;
- Рекламну конструкцію «брендмауер» на пл. Корятовича, 13 (Peek-a-boo) – 2 од.;
- Рекламну конструкцію «електронне табло» на фасаді будівлі на вул. Олександра Фединця, 28 (обмін валют) – 1 од.;
- Рекламний штендер на вул. Олександра Фединця (OLDS-MOBILE) – 1 од.;
- Рекламну конструкцію «електронне табло» на фасаді будівлі на розі вул. Олександра Фединця – пл. Корятовича – 1 од.;
- Рекламний штендер по вул. Олександра Фединця, 47 (Оранта) – 1 од.;
- Рекламні щити в провулку на вул. Олександра Фединця, 39 (мовна школа LİK, Happy English) – 3 од.;
- Рекламний щит на паркані на вул. Підгірній (біля клініки «СІНЕВО») (ремонт і обслуговування комп'ютерної техніки) – 1 од.;
- Рекламну конструкцію на фасаді будівлі на вул. Другетів, 71 (HYPE PIZZA) – 1 од.;
- Рекламний щит на огорожі на розі вул. Карпатської України – вул. Проектної (станція заряджання електрокарів) – 1 од.;
- Рекламний щит, вмонтований в огорожу на просп. Свободи, 28 (розпродаж, ювелірні вироби, телефони, телефони) – 1 од.;
- Рекламну конструкцію на огорожі

на просп. Свободи, 28 (слухові апарати, Siemens) – 1 од.;

- Рекламні конструкції «щит» біля входу до приміщення аптеки на фасаді будівлі на пл. Кирила і Мефодія, 4 (Аптека) – 2 од.;
- Рекламу, розміщену шляхом наклеювання на вікнах на вул. Швабській, 71Б (магазин «Майло») – 4 од.;
- Рекламні конструкції на розі вул. Капітульної – вул. Августина Волошина (Магазин Комільфо) – 2 од.;
- Рекламний банер на фасаді будівлі на Київській набережній, 3 (Школа вокалу «Пташка») – 1 од.;
- Рекламну конструкцію «електронне табло» на вул. Швабській, 43 (медичний центр «Діамед») – 1 од.;
- Рекламну конструкцію кронштейн із вмонтованим повнокольоровим екраном на вул. Корзо, 14 – 1 од.;
- Рекламну конструкцію кронштейн із вмонтованим повнокольоровим екраном на вул. Льва Толстого, 27А – 1 од.;
- Рекламні щити на вул. Загорській (Цемент, блоки стінові, плитка тротуарна) – 2 од.;
- Рекламні банери на огорожі на вул. Капушанській (поруч із заїздом до мегамаркету «Велмарт») (Хімчистка авто, автоматика) – 2 од.;
- Рекламний банер на фасаді будівлі на вул. Миколи Бобяка (Шиномонтаж) – 1 од.;
- Рекламний щит на фасаді будинку на вул. Іштвана Сечені, 35 – 1 од.;
- Рекламний банер на огорожі на вул. Карпатської України (поруч із залізничним переїздом) – 1 од.;
- Рекламну конструкцію на вул. Юрія Гойди, 4 – 1 од.;
- Рекламний банер на огорожі будівельного майданчика на вул. Карпатської України, 28 – 2 од.;
- Рекламні конструкції на вул. Шумній (навпроти АЗС) (Гіпсокартон, підвісні стелі, розміщення автотранспорту) – 1 од.;
- Рекламу на фасаді будівлі на вул. Новака, 2 – Швабській (спортивний комплекс «ALEX PRO») – 1 од.

Рішення підлягає добровільному виконанню протягом 10 календарних днів із дати його оприлюднення.

Враховуючи вищезазначене, просимо власними силами здійснити демонтаж самовільно встановлених рекламоносіїв у термін до 5 грудня 2023 року. У протилежному випадку за несвоєчасний демонтаж відповідних конструкцій на встановлених власників буде накладено штрафні санкції згідно з вимогами чинного законодавства та здійснено демонтаж силами комунальних служб міста, компенсація витрат за який покладатиметься на власників зазначених конструкцій.

Телефон для довідок 61-41-90.

Наголошуємо, що акти виконавчого комітету Ужгородської міської ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, враховуючи статтю 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

**ДО УВАГИ ВЛАСНИКІВ
САМОВІЛЬНО ВСТАНОВЛЕНИХ
МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ
ФОРМ/ТИМЧАСОВИХ СПОРУД НА
ТЕРИТОРІЇ УЖГОРОДА!**

Департамент міської інфраструктури Ужгородської міської ради повідомляє, що пунктом 1 рішення виконкому 22.11.2023 року № 623 «Про демонтаж малих архітектурних форм» визнано такими, що підлягають демонтажу самовільно встановлені малі архітектурні форми (вивіски), що знаходяться на землях територіальної громади та розміщені без правовстановлюючих документів, а саме:

- пл. Корятовича, 15 (Агентство нерухомості «АЛЬЯНС-Т»);
- пл. Корятовича, 17 (Аптека «Хустфарм»);
- пл. Корятовича – вул. Михайла Лучкая, 2 (ОБМІН ВАЛЮТ EXCHANGE);
- пл. Корятовича, 21 (Стоматологічна клініка «Натадент»);
- вул. Августина Волошина, 14 (Кафе «BYRON espressobar»);
- вул. Августина Волошина, 12/16 (Аптека «Медсервіс»);
- вул. Августина Волошина, 7 (Магазин «Столична ювелірна фабрика»);
- вул. Августина Волошина, 2 (Стоматологічна клініка «Натадент»);
- вул. Августина Волошина, 2 А (Маркет взуття «inShoes»);
- вул. Олександра Духновича, 3/2а (Салон квітів «LaFleur»);
- вул. Олександра Духновича, 2/прим.1 (WATSONS, магазин товарів для здоров'я та краси);
- вул. Корзо, 6 (SVITLANA, мережа продуктових магазинів);
- вул. Корзо, 24 («RLE RealLifeEnglish мовний центр»);
- вул. Корзо, 9 (Аптека «Хустфарм»);
- вул. Корзо, 12 (ОБМІН ВАЛЮТ);
- вул. Олександра Фединця, 12 (Продуктова крамниця «Олива»);
- вул. Олександра Фединця, 6 (Кав'ярня «Letscaffée»);
- вул. Олександра Фединця, 45 (EURO ОДЯГ);
- вул. Олександра Фединця, 35 (Готель «NICOLE»);
- пл. Театральна, 7 (Магазин «MEGASPORT»);
- пл. Шандора Петефі, 27 (Магазин «ПАЛІТРА плюс»);
- пл. Шандора Петефі, 34 (Кафе «INDIGO»);
- пл. Шандора Петефі, 21/прим.3 (Магазин «ENTER комп'ютери надійність та якість»);
- вул. Швабська, 1 (Магазин «ECONOM CLASS»);
- пл. Корятовича, 33 («MICHAEL ремонт взуття»);
- вул. Корятовича, 3 (Магазин гаджетів «ЖЖУК магазин гаджетів»);
- вул. Корятовича, 9 (Магазин «ВІКНА»);
- пл. Корятовича, 15 («БЛАГО ломбард»);
- пл. Корятовича, 7 («ТАС страхова компанія»);
- вул. Августина Волошина (Магазин «PROSTOR все для краси та догляду»);
- вул. Тиха, 2 (Дитяча академія);
- вул. Тиха, 2 (Адвокатська компанія «Алібі»);

- вул. Олександра Духновича, 6 («КОМЕРСАНТ»);
- вул. Корзо, 13 («MobileRoom»);
- вул. Олександра Фединця, 32 (Магазин «М'ясо маркет»);
- вул. Олександра Фединця, 35 (Ломбард «Сакура»);
- вул. Олександра Фединця, 42 (Магазин «VATSАK»);
- вул. Олександра Фединця, 38 (Міні-маркет «Пінгвін»);
- вул. Олександра Фединця, 38 (Магазин «Принц – Prince»);
- вул. Олександра Фединця, 40 (Магазин «Одяг взуття 37 плюс»);
- вул. Олександра Фединця, 50 (Мультимаркет «Аврора»);
- вул. Олександра Фединця, 40 (Магазин Beauty K, SANO вироблено в Ізраїлі);
- вул. Яроцька, 2 (АПТЕКА DS);
- вул. Михайла Лучкая, 16 (Мовна школа LİK);
- вул. Михайла Лучкая, 2 (Магазин «Palyanytsia»);
- пл. Театральна, 6 (Магазин «SESON»);
- пл. Театральна, 9 (Магазин «АСОПТІ канцтовари та декор»);
- пл. Шандора Петефі, 31 (Відділення Укрпошти 88004);
- пл. Шандора Петефі, 13 (АПТЕКА DS);
- пл. Шандора Петефі, 10 (АПОЛОНІЯ стоматологічний центр);
- пл. Шандора Петефі, 4 (Angelsbeautybar магазин косметики, Fashionhouse);
- пл. Шандора Петефі, 40 (АПТЕКА ЗІ);
- пл. Шандора Петефі, 13 (Магазин «ADIDAS»);
- пл. Шандора Петефі, 30 (Магазин «ГРАНД»);
- пл. Шандора Петефі, 32 («PZU страхування insurance»);
- пл. Шандора Петефі, 46 (Аптека Хустфарм);
- вул. Мукачівська, 4 («Фієста» туристична агенція);
- просп. Свободи, 35 (Мультимаркет «Аврора»);
- вул. Капушанська, 1 (Ремонт взуття «MICHAEL»).

Рішення підлягає добровільному виконанню протягом 10 календарних днів із дати його оприлюднення.

Враховуючи вищезазначене, прохання власними силами здійснити демонтаж самовільно встановлених ТС/МАФ до 5 грудня 2023 року, в протилежному випадку за несвоєчасний демонтаж відповідних конструкцій на встановлених власників буде накладено штрафні санкції згідно з вимогами чинного законодавства та здійснено демонтаж силами комунальних служб міста, компенсація витрат за який покладатиметься на власників зазначених конструкцій.

Телефон для довідок 61-41-90.

Наголошуємо, що акти виконавчого комітету Ужгородської міської ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, враховуючи статтю 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Полянська сільська рада оголошує про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті детального плану території та стратегічній екологічній оцінці проекту документа державного планування

ПОВНА НАЗВА ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
Детальний план території «Визначення планувальної організації та розвитку території, уточнення положень генерального плану с.Солочин, урочище «Біласовиця»».

Мета розробки детального плану – визначити параметри проектного забудови в межах земельних ділянок, які розташовані на території охопленої детальним планом та за необхідності, передбачити зміну виду цільового призначення земель. Проект розроблено на підставі рішення двадцять другої сесії восьмого скликання Полянської сільської

ради від 25 жовтня 2022 року № 890 та завдання на проектування. Замовник містобудівної документації – Виконавчий комітет Полянської сільської ради.

Розробник проекту детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку – ФООП Засулч С.І.

ОРГАН, ЩО ПРИЙМАТИМЕ РІШЕННЯ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ – Полянська сільська рада.

ПЕРЕДБАЧУВАНА ПРОЦЕДУРА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ
Дата початку та строки здійснення процедури: громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня їх оприлюднення – 01 грудня 2023 року на сайті Полянської об'єднаної територіальної громади за адресою: <https://polyanska-gromada.gov.ua/>, та триватиме до 03 січня 2024 року. ДАТА, ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ

ЗАПЛАНОВАНИХ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ

03 січня 2024 року о 11.00 годині у приміщенні сільської ради за адресою: с.Поляна, вул.Духновича, 63 відбудуться громадські слухання з презентацією та експонуванням проекту.

Ознайомитися з проектом Детального плану та звітом про стратегічну екологічну оцінку можна в сільській раді.

ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ, ЙОГО ПОШТОВА ТА ЕЛЕКТРОННА АДРЕСИ ТА СТРОКИ ПОДАВАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ І ПРОПОЗИЦІЙ

Зауваження і пропозиції до Звіту із стратегічній екологічній оцінці, проекту Детального плану території подаються до виконавчого комітету Полянської сільської ради за адресою: 89313, Закарпатська обл., Мукачівський р-н, с.Поляна, вул. Духновича, 63, тел.(031) 33 74522.

Строк подання зауважень і пропозицій до 03 січня 2024 року. Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТРАНСКОРДОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ щодо проекту документа державного планування відсутня.

ОГОЛОШЕННЯ

• **ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ** Посвідчення особи з інвалідністю з дитинства II групи, серія ААГ № 193911, видане 03.12.2021 р. Департаментом соціальної політики Ужгородської міської ради на ім'я Дем'ян Анастасія Василівна (11.10.2001 р.н.).

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств від 22 по 28 листопада пішли з життя 13 УЖГОРОДЦІВ:

- Плакош Іван Іванович 1972 р.н.
- Баландіна Марія Іванівна 1942 р.н.
- Мільо Карл Йірійович 1957 р.н.
- Ревта Марія Миколаївна 1946 р.н.
- Волков Максим Олександрович 1992 р.н.
- Кіш Ганна Павлівна 1942 р.н.
- Пономаренко Олімпіада Петрівна 1937 р.н.
- Вус Галина Павлівна 1957 р.н.
- Котенко Гізела Стефанівна 1948 р.н.
- Івченко Ірина Петрівна 1959 р.н.
- Нечаєво Валерія Олександрівна 1962 р.н.
- Савчин Юрій Васильович 1960 р.н.
- Кабаненко Вячеслав Іванович 1945 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

Погодьтеся: не кожен із нас може похвалитися тим, що з нашої матері малювали образ Богородиці, що робив це знайний художник Йосип Бокшай і що цей образ можна вільно побачити у греко-католицькому кафедральному соборі. А от ужгородка Марія Данилівна Фізер, відвідуючи собор, щодня може бачити свою маму в образі Богородиці на полотні Йосипа Бокшая. У храмі вона завжди сідає на одну й ту ж лавицю біля бічного вітаря, звідки добре видно обличчя її мами. Нині проєкт «Історія однієї картини» розкаже саме про цю роботу – «Богородицю з дитям та учнем».

Розпочати варто здалеку, зі згадки про греко-католицького священника Олексія Іванчо, котрий у 1922 році приїхав із сім'єю до чехословацького Ужгорода, поєднавши служіння з посадою викладача Ужгородської гімназії, в якій і сам колись навчався. Викладав він географію та всевітню історію протягом 22 років, залишивши вагомий слід в історії гімназії. А проживала родина Олексія Іванчо з середини 1920-х років на вулиці Базилівича – в молодому на той час районі виллової забудови. Сусідами їхніми була родина вже тоді визнаного художника Йосипа Бокшая, котрий також мав будинок на цій вулиці. Звісно, родини добре зналися, а їхні діти гралися разом (згодом навіть породичалися).

1930-ті були для Йосипа Бокшая часом, коли він активно співпрацював із Мукачівською греко-католицькою єпархією: розписував церкви, створював віттарні полотна тощо. В ужгородському греко-католицькому Хрестовоздвиженському кафедральному соборі художник теж попрацював, зокрема створив центральну плафонну композицію. Однак є його робота і на бічних віттарях. Зокрема з правого боку нині можна побачити наймолодшу серед усіх бічних композицій – полотно Йосипа Бокшая «Богородиця з дитям та учнем», датоване початком 1930-х.

Мистецтвознавець Михайло

Приймич розповідає, що раніше була традиція служити не лише на великому, а й на бічних віттарях. Віттар із правого боку вважався студентським, біля нього правили так звану студентську службу, на яку сходилися учні місцевих навчальних закладів. Тож не дивно, що Йосип Бокшай у композиції для цього віттаря зобразив біля Богородиці юнака-студента на колінах. Акуратно вдягнений і зачесаний юнак

ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ КАРТИНИ: «БОГОРОДИЦЯ З ДИТЯМ ТА УЧНЕМ» ЙОСИПА БОКШАЯ

не має в одязі ознак належності до якогось конкретного місцевого навчального закладу – він символізує усіх учнів, котрі шукають підтримку й розраду у вірі. Зв'язок освіти й духовності присутній у багатьох роботах Йосипа Бокшая і в цій він відтворив цю ідею знову.

Для образу Богородиці Йосип Бокшай також обрав студентку – ученицю греко-католицької жіночої вчительської семінарії Марію Іванчо, доньку свого доброго товариша, викладача гімназії Олексія Іванчо. Загалом художник часто зображав на полотнах реальних людей, зокрема обличчя його красуні-дружини Маргарити кілька разів було відтворено в образах Богородиці, часто писав він і своїх дітей. Того разу позувати для образу молоді Богородиці він запросив Марію Анну Іванчо – ніжну біляву дівчину з добрим поглядом.

Звісно, його завданням було не передати портретну точність у зовнішності Марії Іванчо, тому вам може здатися, що Марія на полотні й Марія на фото – це дві різні Марії. Однак її донька Марія Данилівна Фізер каже, що безпомилково впізнає в цьому обличчі маму, дуже точно передав художник і вигляд її гарних рук.

«Ми з дитинства знали, що на цій роботі зображена наша мама, – розповідає Марія Данилівна. – Вже й не пам'ятаю, хто й коли першим мені про це розповів, але я про це знала завжди. Коли Йосип Бокшай

малював маму, вона була ще семінаристкою. Одразу по завершенні навчання, у 1934 році, мама вийшла заміж за батька – випускника духовної семінарії Даниїла Бачинського (до речі, вінчання їхнє відбувалося в цьому соборі, але я не знаю, чи на той час там уже була робота Бокшая). Мої батьки дуже кохали одне одного, були у шлюбі 34 роки, але жили разом менше, бо

сім'ю в 1945 році до Ужгорода. Марія стала вчителькою школи № 2, але працювала недовго – була звільнена, як дружина священника. Цьому передувала страшна аварія, організована радянськими спецслужбами задля вбивства єпископа Теодора Ромжі. У 1947 році дорогою з Лавок на Мукачівщині, куди єпископ і Даниїл Бачинський їздили на освячення церкви, в їхню карету навмисне в'їхала вантажівка. Поранених священників забрали до мукачівської лікарні й помістили в одній палаті. Даниїл Бачинський мав розтрощені ноги, проломлений череп, зламані ребра та інші травми. Він іноді приходив до тям, але не міг перешкодити вбивству Теодора Ромжі переодягнутою в медсестру агенткою, котра просто в палаті зробила єпископу смертельну ін'єкцію. І все ж саме те, що він був свідком

Клименту Ворошилову отримала відповідь, що Даниїл Бачинський ув'язнений (як виявилось, з Києва його відправили до ГУЛАГу Кіровоградської області на Уралі). Бідолашна жінка, ще зовсім молода 34-річна Марія Бачинська, зрозуміла, що чоловіка не побачить ще довго, тож мусить налагоджувати життя й самостійно дбати про чотирьох дітей. Оскільки зі школи її звільнили, вона працювала прибиральницею, гардеробницею, врешті влаштувалася до хімчистки, де захворіла на тиф. Від високої температури Марія марила й кидалася на ліжку, день і ніч за нею в лікарні доглядала її мама. Нині Марія Данилівна Фізер пригадує, як лікарка вивела дітей у коридор і відверто їм сказала, що мама може померти, але якщо витримає тиждень – виживе.

Марія Бачинська вижила і дочекалася повернення свого чоловіка з таборів. Він приїхав у 1955 році, був хворий і слабкий. Родина й далі бідувала, бо знайти роботу її членам було важко. Таємно і з великим ризиком для себе о. Даниїл Бачинський продовжував служити.

Про полотно, на якому Йосип Бокшай (до речі, на той момент уже родич Марії, бо її брат Елек одружився зі старшою донькою Бокшай Катериною) зобразив її в образі Богородиці,

тоді всі якось забули – мабуть, тому, що не ходили до собору, який був на той час православною церквою. Лише значно пізніше, коли храм повернули греко-католикам, діти Марії Бачинської знову могли бачити на богослужіннях образ своєї матері, зображений Йосипом Бокшайом. Тоді вже ані Марії Бачинської, ані її чоловіка о. Даниїла не було серед живих. Змучені важкою долею вони померли ще й зовсім не старими: Даниїл Бачинський – 57-річним у 1968-му, а його дружина Марія – 13 років потому.

Згадайте цю історію, коли наступного разу будете в ужгородському греко-католицькому кафедральному соборі. Придивіться до красивого обличчя Богородиці на правому бічному віттарі, загляньте в її добрі очі. Бо це більше, ніж полотно, за ним криється післявоєнна трагедія реальної людини – сильної жінки Марії Бачинської (Іванчо).

Тетяна ЛІТЕРАТІ

«Про Захід»

Весільне фото Марії Іванчо та Даниїла Бачинського

батько 6 років провів у таборах». Так, та молода дівчина з доброю посмішкою, яку зобразив на полотні для бокового віттаря Йосип Бокшай ще не знала, скільки всього їй доведеться пережити, яким важким і бідним буде її подальше життя. Все починалося чудово: спершу молоде подружжя Бачинських переїхало в село Підполоззя, де Даниїл служив у церкві, а Марія почала працювати вчителькою. У 1939-му Даниїла перевели до Мукачеве, а Марія щодня їздила велосипедом до Клячанова, де було нове місце її роботи. То були, мабуть, найщасливіші їхні роки – час продуктивної праці і безпроблемного батьківства.

Хтозна, як повернулося би їхнє життя, якби вони так і залишилися в Мукачеві. Але доля і призначення Даниїла Бачинського парохом ужгородського храму на Цегольні повернула

Марія Данилівна Фізер біля зображення Богородиці з обличчям її матері (1990-ті роки)

убивства (нехай і непритомним) його нащадки й донині вважають причиною того, що кримінальна справа Даниїла Бачинського довгий час, аж до початку 2000-х, була засекреченою.

Скаліченого священника, котрий щойно почав повертати здоров'я, у 1949 році заарештували. Дружина Марія цілих 7 місяців не знала, де її чоловік, і лише після листа наркому

Марія Анна Іванчо (ліворуч) у формі семінаристки

ГОРОСКОП

ОВЕН

Тиждень підходить для рішучих дій. Попри чиєсь намагання вплинути на ваші погляди і переконання, наполегливо стійте на своєму – згодом самі собі подякуєте за непохитність.

ТЕЛЕЦЬ

Для задоволення своїх бажань використовуйте тільки благородні методи. Приділяйте максимум уваги близьким, особливо тим, хто найбільше потребує турботи й уваги.

БЛИЗНЯТА

Проаналізувавши події недавнього минулого, постарайтеся визначити, що можна було зробити краще. Якщо вдасться виправити помилку, – наблизите доленосний життєвий поворот.

РАК

Доцільно звести до мінімуму спілкування з колегами, щоб не мати справи з недоброчливо налаштованим співрозмовником. І уникайте суперечок із близькими, аби не допустити серйозної сварки.

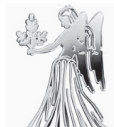
ЛЕВ

Тиждень сприятливий для тих, хто сміливо рухається до поставленої мети, долаючи всі перепони на шляху. Найважливіше, що необхідно зробити, – почати активно діяти.

ДІВА

Довіряючи розуму й логіці, прислухайтеся і до інтуїції, внутрішнього голосу. Спробуйте не хвилюватися з будь-якого приводу, бо надмірна емоційність може негативно позначитися на самопочутті.

ТЕРЕЗИ

Важливі рішення – професійні чи побутові – ліпше відкласти на тиждень-два: тепер велика ймовірність прикрої помилки. У спілкуванні не давайте волю емоціям, щоб уникнути конфліктів.

СКОРПІОН

Частка здорового егоїзму буде корисною: тільки залагодивши власні проблеми, зможете повноцінно допомогти іншим. Намагайтеся розраховувати лише на власні ресурси – як розумові, так і матеріальні.

СТРІЛЕЦЬ

Уникайте спілкування з неприємними для вас людьми – енергія може бути витрачена продуктивніше: на роботу й особисте життя. Відмовтеся від злих слів і думок – вони можуть зашкодити саме вам.

КОЗОРІГ

Тиждень серйозних проєктів і планів на наступний рік. Від неважливих справ ліпше відмовитися. Намагайтеся приділяти менше уваги матеріальному, а більше – духовному.

ВОДОЛІЙ

У цей період вам має таланити в усіх життєвих сферах, можливий сприятливий збіг обставин для розв'язання давно назрілих проблем. Тож не упустіть шансу – дійте!

РИБИ

Незважаючи на приплив енергії, витрачати її слід ощадливо – інакше може не вистачити сил для найскладніших завдань. Насамперед необхідно зосередитися на власних справах.

АНЕКДОТИ

Після спілкування з деякими людьми у мене з'являється яскраво виражений комплекс повноцінності.

У молодому віці думав: "Яка жорстока дика природа!.. Самка богомола відкушує голову самцю після спарювання". А зараз подорослішав і думаю: "Яка насправді добра дика

природа. Бо ж самка богомола робить це швидко...".

Одеса, чоловік дивиться у вікно. Раптом кричить:

– Соня, он іде жінка, яку кохає Рабинович!

Дружина кидає тарілку, спотикається об поріг, кидається до вікна:

– Де, де?

– Та он, на розі вулиць, у блакитній сукні.

– Ідіот, це ж його дружина!

– А я що сказав?

На думку жінки, спільна відповідальність за сімейний бюджет означає, що чоловік відповідає за прибутки, а дружина – за витрати.

Чим відрізняється фальшиве кохання від справжнього? Фальшиве:

– Мені подобаються ці сніжинки на твоєму ніжному волоссі!

Справжнє:

– Шапку швидко наділа!

– Я Петя і я шопоголік...

– Але ж у нас тут клуб анонімних алкоголіків.

– Я шопоголік винно-горілчаної продукції.

На суді слухається справа про розлучення. Суддя питає у дружини, чому ж вона вийшла заміж.

– Чому я за нього вийшла заміж? Думала, якщо чоловік щодня п'є, то він пристойно заробляє.

– Тату, а от скажи мені... Дружина – це надовго?

Батько із зітханням відповідає:

– На все життя, синку!

– Так що виходить – вона ще гірша за школу?!..

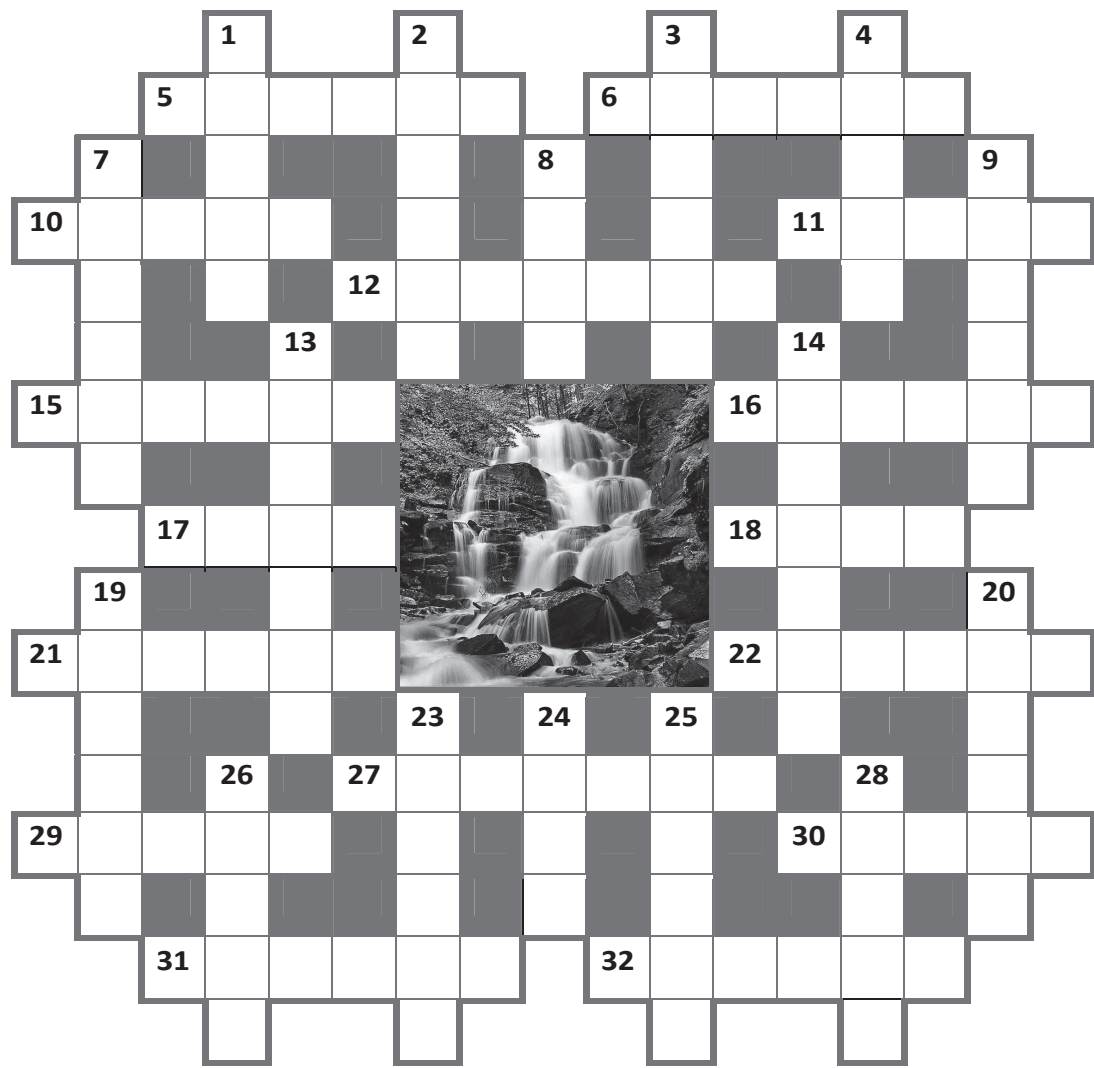

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:

5. Відомий англійський науковець, що створив теорію еволюції, яка викликала жорстокі суперечки, оскільки суперечила книзі «Буття» Біблії. 6. Український письменник, який став на захист природи у своїх творах, як «Тронка», «Собор», «Твоя зоря». 10. «Природа – це вічне ..., становлення і рух» (Гете). 11. Італійська сосна, з поліна якої був зроблений казковий персонаж – Піноккіо. 12. Найбільше озеро українських Карпат, відоме ще, як Морське Око. 15. Трав'яниста рослина, батьківщиною якої є тропічні місця Південної та Центральної Америки, а її плід європейці в свій час називали «яблуком сосни». 16. «... на небі, зірочки сяють, тихо по морю човен пливе» (з пісні). 17. «Не знаю я, що буде після нас, в якій природі убереться ..., єдиний, хто не втомлюється – час, а ми живі, нам треба поспішати» (Л. Костенко). 18. «Немилосердна наша ... – природа краще знає про те, що нам корисно» (Г. Сковорода). 21. Природна зона, розташована широкою смугою, північніше від зони лісів на територіях з вічною мерзлотою. 22. Яскрава квітка, як природних так і садових ставків, а також великих акваріумів. 27. «Друже мій, люби життя, люби людей, природу, а кривду кинь у ..., як камінь в тиху воду» (Б. Лепкий). 29. «... про природу не служить ніякій іншій меті, крім безтурботності духу» (Епіктет). 30. Атмосферне явище, яке супроводжується блискавкою, громом, дощем, а інколи й градом. 31. Процес відкладання ікри рибами-самицями з подальшим їх заплідненням. 32. Великі хвилі, які утворюються в морі, в наслідок землетрусів.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. «Природа вклала в кожне добре серце благородне почуття, в силу якого саме воно не може бути щасливе, а має шукати своє ... в інших» (Й. Гете). 2. Результат природного або штучного схрещування між двома організмами різних видів. 3. Бальнеологічний природний курорт, розташований серед прикарпатських заповідних лісів. 4. «Нехай тиху, добру, терплячу ... – природу не люблять її зневажать, але прийде час – і вона придавлює до грудей рідне найбільш заблукале дитя» (Геракліт). 7. «О, скільки у природи немудро-мудрих літер!

КРОСВОРД «ПРИРОДА І МИ»

О, скільки у людини, невміння їх прочитати» (український письменник Павло ...). 8. «Ось подув південний вітер, захиталось море трав, справді гляньте: ... широкий – буйним сизим морем став!» (О. Олесь). 9. «Чого хвилюються народи і люди замишляють зло? Хто їм сказав: «... природи»? Хіба для них її чоло?» (Ліна Костенко). 13. Чорна, мудра Багіра – ... з казки «Мауглі». 14. Приміщення для утримання та розведення лабораторних тварин з метою виконання експериментів. 19. Геологічне утворення, яке виникає у земній корі і через кратер викає гарячі гази, попіл й уламки гірських порід. 20. Вільноплавна морська тварина, має драглисте тіло, її ще називають морським або водяним серцем. 23. «Природа живе, якщо шукає спить, а ... дрімає» (В. Голобородько). 24. При-

рода дала людям один язик і два ..., щоб ми більше слухали інших, ніж говорили самі. 25. Найбільший у світі птах, який ховає голову в пісок. 26. Низькорослі зарослі вічнозелених чагарників в субтропічній частині Австралії. 28. Піщана креветка.

Підготував Мар'ян Слоцький

ВІДПОВІДІ

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910.
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 2193.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів.
• Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.
• Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами.
• Передплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.